

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยในชั้นเรียน

สุชีรา มะหิเมือง (ดร.)

ผาณิต เย็นแข

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สองประการคือ เพื่อออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยในชั้นเรียน และเพื่อประเมินผลกระบวนการที่ออกแบบใหม่ในบริบทจริงของโรงเรียนที่เป็นเป้าหมายการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มพัฒนากระบวนการ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกระบวนการ ผู้อำนวยการ คณะกรรมการคุณภาพโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย 1 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 8 คน ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการใหม่ กลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัย 4 โรง ได้แก่ โรงเรียนวัดช่องลมวรณาราม (สมุทรประชาอนุกุล) โรงเรียนวัดโรงธรรมมิตรภาพที่ 70 โรงเรียนวัดบางคนทีใน (วามโกประชาอนุกุล) และโรงเรียนวัดธรรมมาธุการาม (ประชารัฐสมุทรการอุปถัมภ์) รวมทั้งสิ้น 21 คน ทำหน้าที่ทดลองกระบวนการที่ออกแบบใหม่ วิธีดำเนินการวิจัยตามแบบแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการกับแนวคิดการออกแบบกระบวนการใหม่ของลูแคนสกาย (Lucansky) เครื่องมือวิจัย ได้แก่ การระดมสมอง ตารางมอบหมายงานที่มีคุณภาพ ผังกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ เทคนิคบัตรความคิดเคเจ ดัชนีวัดคุณภาพกระบวนการ ตาราง5W1H แบบประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการที่ออกแบบใหม่ประกอบด้วยงานกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการออกแบบใหม่ ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นวางแผน มีงานที่ต้องปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นของผู้เรียน การวิเคราะห์สาเหตุแท้จริงของปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วน การกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย และการเตรียมนวัตกรรมและเครื่องมือวัดประเมินผล มีดัชนีวัดคุณภาพ 6 ตัว (2) ขั้นปฏิบัติการตามแผน มีงานที่ต้องปฏิบัติคือ การใช้นวัตกรรมตามแบบแผนการวิจัยที่กำหนดไว้ และการวิเคราะห์และนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดัชนีวัดคุณภาพ 2 ตัว (3) ขั้นสะท้อนผล มีงานที่ต้องปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์ทบทวนหลังการปฏิบัติงาน และการแนะนำแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม มีดัชนีวัดคุณภาพ 1 ตัว และ (4) ขั้นการเผยแพร่ผลการวิจัย มีงานที่ต้องปฏิบัติ คือ การเขียนรายงานการวิจัย และการเผยแพร่ผลการวิจัยด้วยปากเปล่าในที่ประชุมวิชาการ มีดัชนีวัดคุณภาพ 2 ตัว ผลการทดลองใช้กระบวนการที่ออกแบบใหม่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกหน่วยสามารถทำการวิจัยจนสำเร็จ อย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์ประเมินระดับดีจำนวนกว่า ร้อยละ 80 จากการประเมินด้วยแบบประเมินชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพระหว่าง 4.00-4.86 ซึ่งงานวิจัยทุกเรื่องสามารถพัฒนาผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยเกินกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

คำสำคัญ: การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกระบวนการ

A Development of Learner-Centre Instruction Based on Classroom Action

Research Approach

Sucheera Mahimuang (Ph.D)

Panit Yenkhae

Abstract

The purposes of study were two-fold: to redesign quality learning management process based on classroom action research approaches and to try out the designed process on real time in-service teachers' role at 4 basic education schools located in Samutrsongkram educational service area, namely: Watchonglom School; Watrongtham School; Watthammawutharam School; and Watbangkhontheenai School. Participants of study were two groups: a group for redesigning quality learning management process consisted of 3 experts on learning management, teaching methods; 4 schools' administrators; and 5 in-service teachers who used to research at least one in a former year. Another group was for trying out the designed process consisted of 21 in-service teachers who committed themselves to be the quality control team of their schools. The research methodology was applied the process redesign of Lucansky's means. Two types of research instrument were employed: data collecting instruments and quality instruments used for designing the quality learning management process based on classroom action research approaches which were comprised the quality work assignment table, the quality work performance procedure, and the handbook of quality work procedure of the learning management process. Research findings indicated the redesigned learning process management consisted of four main steps: planning, implementation, reflection, and dissemination. The four main steps comprised 13 performance activities that had 11 key quality indicators to control the quality of activities and the work performance procedure. The 13 activities were (1) identifying learners' needs, (2) distinct problem cause-effects analyzing and priority setting, (3) defining operational achievement and research objectives, (4) designing learning innovation appropriated for distinct effects of problem (5) planning innovation experiment, (6) developing learning materials, (7) developing measurement instruments, (8) baseline observation and orientation the target students, (9) implementing innovation and monitoring achievement, (10) analyzing the achievement and presenting, (11) reflecting the strength and weakness of the innovation and research conducting concerned, (12) writing research report in formal form, and (13) knowledge sharing with

colleague. The mentioned procedures, related quality control indicators, and the handbook of quality work procedure of the learning management process were verified in the academically appropriate and feasibility for implementing by the experts with had index of their concordance exceeding higher than 0.50.

Regarding the results of real time implementing the redesigned quality learning management process and feasibility assessment results implied the 21 in-service teachers were able to complete their redesigned procedure based on classroom action research which the research objectives could be achieved. According to the achievement, their target students were improved through the aimed with the average percentage were 83.87.

Key words: classroom action research, learner-center instruction, instructional quality improving, quality management process redesign